Lieta Nr.C30617615
Lietvedības Nr. C3144-16/3

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā
2016. gada 22. martā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā
tiesnese A.Zute
ar sekretāri M.Šteinerti,
piedaloties prasītājam /pers. A/,
atbildētāja pilnvarotajai pārstāvei, zvērinātai advokātei I.Kostinai,
2016.gada 8.martā izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 3, civillietu /pers. A/ prasībā pret /Nosaukums/ par vienošanās atcelšanu un vidējās izpeļņas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 15.oktobrī prasītājs /pers. A/ cēla tiesā prasību pret atbildētāju /Nosaukums/ par vienošanās atcelšanu un vidējās izpeļņas piedziņu, prasības pieteikumā norādot, ka 25.06.2008. starp /Nosaukums/ (iepriekšējais nosaukums /Nosaukums/) un prasītāju ticis noslēgts darba līgums ar vēlākiem tā grozījumiem. 18.10.2013. starp pusēm noslēgta vienošanās par darba tiesisko attiecību izbeigšanu tādā gadījumā, ja prasītājs netiks atzīts par piemērotāko pretendentu kādā no darba devēja izsludinātiem konkursiem uz citām amata vietām. Saskaņā ar vienošanos darba devējs piedāvājis līdz 26.12.2013. sameklēt savai kvalifikācijai atbilstošu amatu darba devēja izsludinātos konkursos uz iekšējām vakancēm. Šādā veidā konstatējot pušu gribu turpināt darba tiesiskās attiecības piekritis vienošanās noslēgšanai, jo zinājis, ka darba devējs bieži izsludina iekšējās vakances uz tādām amata vietām kuras ne tikai bijušas atbilstošas prasītāja kvalifikācijai, bet arī darba pieredzei. Pēc vienošanās noslēgšanas darba devējs ar savām faktiskajām darbībām apliecinājis, ka nemaz nav plānojis turpināt darba tiesiskās attiecības, jo darba devējs liedzis prasītājam piedalīties darba devēja izsludinātos konkursos. 30.10.2013. darba devējs izdevis rīkojumu par prasītāja atstādināšanu no darba pienākumu pildīšanas, lai prasītājs netraucētu citus darbiniekus, drošības apsvērumu dēļ, prasītājam ticis liegts atrasties darba telpās, veikt darbu un sazināties ar kolēģiem. Prasītājam tikušas liegtas iespējas uzzināt par visām darba devēja iekšējām vakancēm, uzskata, ka darba devēja rīcība, maldinot prasītāju par tā vēlmi turpināt darba tiesiskās attiecības un piemeklēt prasītājam atbilstošu amatu ir vērtējama kā viltus Civillikuma 1459.panta izpratnē, jo rīcības pamatā bija atbildētāja vēlme izbeigt darba tiesiskās attiecības, jo darba devējs nav varējis izdarīt citādāk, kā noslēdzot vienošanos, jo uzteikumam no darba devēja puses nav bijis tiesiska pamata. Ievērojot Civillikuma 1461.pantu prasītājs ceļ tiesā prasību par 2013.gada 18.oktobra vienošanās atcelšanu.

Saskaņā ar Darba likuma 126.panta pirmo daļu, darbiniekam, kas prettiesiski atlaists no darba un atjaunots iepriekšējā darbā, saskaņā ar tiesas spriedumu izmaksājama vidējā izpeļņa par visu darba piespiedu kavējuma laiku. Lai gan vidējā izpeļņa par darba piespiedu kavējuma laiku ir paredzēts darbinieka atlaišanas gadījumā, minētā norma pēc analoģijas būtu piemērojama šajā konkrētajā strīdus situācijā, kad darba piespiedu kavējums ir noticis darba devēja viltus rezultātā noslēgtās vienošanās, kuras rezultātā darbiniekam vairs netiek izmaksāta alga. Analoģijas kā tiesību tālākveidošanas konstitucionālais pamats ir taisnīguma un tiesiskās vienlīdzības princips, saskaņā ar kuru, būtiski līdzīgām situācijām ir dodams līdzīgs novērtējums (sk. J.Neimanis. Tiesību tālākveidošana. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 206., 15 – 108.lpp.)

Ievērojot Darba likuma 75.pantā noteikto prasītāja vidējā mēneša izpeļņa nosakāma EUR 34223,91. Ņemot vērā, ka darba piespiedu kavējuma laiks sastāda 21 mēnesis (no 2014.gada janvāra līdz 2015.gada septembrim), kopējā izmaksājamā vidējā izpeļņa par prettiesisku darba piespiedu kavēšanu ir vienāda ar EUR 34223,91 (vidējā izpeļņa mēnesī EUR 1629,71 x 21 dīkstāves mēnesis).

Prasība pamatota uz Civillikuma 1459.pantu un 1461.pantu un Darba likuma 126.pantu, Civilprocesa likuma 1.pantu, 43.panta pirmās daļas 1.punktu, 127. - 130.pantiem.

Prasītājs lūdz tiesu atcelt starp /Nosaukums/ un /pers. A/, 2013.gada 18.oktobrī noslēgto vienošanos par darba līguma izbeigšanu Nr.VIEN-39/2013 un atjaunot prasītāju darbā, piedzīt no /Nosaukums/ par labu /pers. A/ vidējo izpeļņu par darba piespiedu kavējumu kopsummā EUR 34223,91 apmērā.

2015.gada 19.novembrī tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi, kuros /Nosaukums/ pilnvarotā pārstāve norādījusi, ka pušu noslēgtā Vienošanās par darba tiesisko attiecību izbeigšanu saturēja atbildētāja piedāvājumu par iespēju sameklēt prasītāja kvalifikācijai atbilstošu amatu, abu pušu gribu turpināt darba tiesiskās attiecības, tomēr šādu piedāvājumu nevar izskatīt par pierādījumu pušu vēlmei turpināt darba tiesiskās attiecības par prasītāja nodarbināšanu konkrētā amatā (privātpersonu parādu atgūšanas speciālists), vienošanās 1.punkts satur skaidru pušu gribu izbeigt darba tiesiskās attiecības, kas balstītas uz esošo darba līgumu, ar 2013.gada 27.decembri. Nevar būt šaubu, ka vienošanās 1.punkts skaidri izteica pušu nodomu izbeigt esošās darba tiesiskās attiecības, norāde par iespēju sameklēt prasītāja kvalifikācijai atbilstošu citu amatu nevar uzskatīt par nosacījumu, no kura būtu atkarīga vienošanās spēkā esamība. Prasītāja piedalīšanās konkursā negarantētu, ka prasītājs tiks atzīts par atbilstošāko kandidātu, ka prasītājam paskaidrots, ka prasītājs varēs turpināt darbu, ja tiks atzīts par atbilstošāko kandidātu.

Atbildētāja rīcību nevar uzskatīt par viltu, jo negatīvu faktu nemaz nav iespējams pierādīt, atbildētāja piedāvājums prasītājam piedalīties iekšējos konkursos ir uzskatāms par darba devēja nākšanu pretim darbiniekam iespēju robežās atrast citu darbu. Turklāt atbildētājs laika posmā no 2011.gada – 2013.gadam ir sedzis prasītāja studiju izdevumus par studijām Latvijas Universitātes Juridiskajā fakultātē, atbildētājs, kā darba devējs ir pretimnākošs un ieinteresēts darbinieku profesionālajā attīstībā.

Prasītājam, lai pierādītu viltus esamību būtu jāpierāda priekšnoteikumi viltus pastāvēšanai: 1)maldinājums; 2)cēloņsakarība starp

maldinājumu un pieviltās personas gribas izteikumu; 3)maldinājuma prettiesiskums; 4)tīšs maldinājums. No prasības pieteikuma neizriet šādu priekšnoteikumu esamība. Pušu vienošanās satur skaidrus noteikumus, gan par prasītāja iespējām piedalīties iekšējos konkursos, gan, ja prasītājs netiek atzīts par piemērotāko kandidātu citam amatam, darba tiesiskās attiecības tiks izbeigtas. Vienošanās otrajā lapaspusē skaidri norādītas sekas, kuras iestājas, ja prasītājs tiek vai netiek atzīts par piemērotāko kandidātu. Tiesību doktrīnā ir atzīts, ka viltus izpaužas kā ieinteresētās personas mērķtiecīga darījuma dalībnieka ietekmēšana ar negodīgiem līdzekļiem, melojot, sniedzot nepilnīgu informāciju, šādus pierādījumus atbildētāja rīcībai prasītājs nav iesniedzis. Prasītājs ir studējis Latvijas Universitātes Juridiskajā fakultātē, tāpēc nevar rasties šaubas, ka prasītājs ir apzinājās Vienošanās tiesiskās sekas.

Atbildētāja piedāvājuma izmantošana bija atkarīga no paša prasītāja, viņa rīcības un gribas. Ir nepamatots prasītāja apgalvojums, ka atbildētājs būtu aizliedzis prasītājam sazināties ar darba kolēģiem, pievienotā rīkojumā norādīts, ka prasītājam noteikts aizliegums sazināties ar kolēģiem jautājumos, kas saistīti ar viņa darbu, ņemot vērā, ka prasītājs strādāja bankā un bankā ir paaugstinātas drošības prasības, bankas interesēs ir nepieļaut personu piekļūšanu bankas datiem bez nepieciešamības. Atrašanās dīkstāvē nenozīmēja, ka prasītājs nav varējis sazināties ar atbildētāju sakarā ar iekšējām vakancēm un noskaidrot vai kāda amata vieta ir vakanta. Prasītājs nav pierādījis šādu darbību veikšanu, nav iesniedzis pierādījumus atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai. Atbildētāja ieskatā prasība ir noraidāma, jo celta pēc Darba likuma 122.pantā norādītā prasības celšanas termiņa, no minētās normas izriet, ka visos gadījumos, kad tiek izbeigtas darba tiesiskās attiecības, prasība ceļama viena mēneša laikā no atlaišanas dienas, šajā gadījumā tas bija līdz 2014.gada 26.janvārim. Darba likuma 33.pantā paredzētais divu gadu noilguma termiņš ir attiecināms uz jautājumiem, kuri izriet no esošajām darba tiesiskajām attiecībām un nav saistīti ar darba tiesisko attiecību izbeigšanas faktu. Ja prasītājam būtu kādi iebildumi par vienošanās noslēgšanu, prasītājs būtu šādus iebildumus cēlis nekavējoties, nevis nogaidījis divus gadus, prasītājs celis prasību pretēji Civillikuma 1.panta nostiprinātajam labas ticības principam.

Atbildētājs lūdz prasītāja prasību noraidīt un piedzīt no prasītāja par labu atbildētājam visus tiesāšanās izdevumus, tai skaitā advokāta izdevumus.

2015.gada 15.decembrī tiesā saņemti prasības pieteikuma precizējumi, kuros prasītājs norādījis, ka prasību iesniedzis ar nolūku beidzot panākt tiesisko taisnību, jo darba attiecības tikušas pārtrauktas prettiesiski, ticis maldināts un piespiedu kārtībā piespiests parakstīt vienošanos. Lai neradītu šaubas par prasītāja motivāciju prasības celšanai, prasītājs vēlas piedzīt no atbildētāja simbolisku samaksu – viena mēneša algu EUR 1629,71. Vienošanos piespiedusi parakstīt Privātpersonu parādu atgūšanas nodaļas vadītāja /pers. K/. Viņa sākot ar 2013.gadu pret prasītāju darba vietā veikusi psiholoģisku teroru, kura sadalījusi Privātpersonu parādu atgūšanas nodaļu divās daļās, "draugi" un "sliktie", prasītāju iedalot "slikto" grupā.

/pers. K/ nepamatoti sekojusi katram prasītāja solim, prasītājam likusi darīt darbus, kas nav amata aprakstā, nav varējis aiziet pusdienās, jo bijusi jāveic atzīme elektroniskā kalendārā, ja ieraksts nav veikts ticis prasīts paskaidrojums.

2013.gada vasarā praksē nodaļā pieņemta praktikante /pers. L/, prasītājam uzlikts par pienākumu praktikanti apmācīt, sagatavot savā vietā jaunu darbinieku, 30.09.2013. no /pers. K/ saņēmis e-pastu ar kuru uzdots virkni veicamo darbu nodot praktikantei. Prasītājs sācis meklēt palīdzību ārpus bankas, 03.10.2013. rakstījis e-pastu Valsts Darba Inspekcijai, Tiesību sarga birojam, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienībai, Latvijas Universitātes Darba tiesību lektorei /pers. P/. Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības un Latvijas Universitātes Darba tiesību lektore /pers. P/ atbildējusi, ka /pers. K/ darbības, likt prasītājam apmācīt praktikanti un vēlāk novirzīt prasītāja darba pienākumus ir prettiesiskas. Darba devējs darba līgumu vai darba pienākumu aprakstā noteiktos darba pienākumus grozīt vienpersoniski nav tiesīgs.

2013.gada 15.oktobrī /pers. K/ kopā ar personāldaļas vadītāju prasītājam piedāvāja parakstīt Vienošanos, ņemot vērā, ka tiešā vadītāja nepārtraukti prasītāju pazemojusi, veikusi darbības, lai nevarētu normāli strādāt prasītājs vienošanos parakstījis, jo līdz 27.12.2013. varēs kandidēt uz citiem amatiem bankā. 2013.gada 18.oktobrī pieteicies uz amatu Klientu vadītājs/Mazo uzņēmumu nodaļā un 28.oktobrī Uzņēmumu parādu atgūšanas jurista amatam. 2013.gada 30.oktobrī atstādināts no amata, kas liedza piedalīties citos iekšējos bankas konkursos. 2015.gada 12.oktobrī pieprasījis bankai sniegt paskaidrojumus par atstādināšanas apstākļiem un praktikantes pieņemšanu darbā. 2015.gada 16.novembrī iesniedzis Valsts Darba inspekcijai lūgumu noskaidrot vairākus jautājumus.

Prasītājs lūdz tiesu atcelt starp /Nosaukums/ un /pers. A/, 2013.gada 18.oktobrī noslēgto vienošanos par darba līguma izbeigšanu Nr.VIEN-39/2013 un atjaunot prasītāju darbā, piedzīt no /Nosaukums/ par labu /pers. A/, viena mēneša algu EUR 1629,71 apmērā.

2016.gada 29.janvārī tiesā saņemts atbildētāja lūgums, par izdevumu par advokāta palīdzības atlīdzināšanu, kurā atbildētājs norādījis, ka saskaņā ar līgumu, kas noslēgts starp atbildētāju un ZAB Kļaviņš Ellex, ZAB praktizējoši zvērināti advokāti sniedz juridisku palīdzību atbildētājam civillietā. ZAB 2015.gada 15.decembrī ir izrakstījis rēķinu un uz lūguma sastādīšanas brīdi atbildētājs ir apmaksājis izdevumus par advokātu sniegto juridisko palīdzību EUR 2057 apmērā. Atbilstoši Civilprocesa likuma 44.pantam atbildētājs lūdz piedzīt no prasītāja par labu atbildētājam izdevumus par advokāta palīdzību pirmās instances tiesā EUR 244,46.

2016.gada 29.janvārī tiesā saņemti atbildētāja papildus paskaidrojumi, kuros atbildētājs norādījis, ka faktiski prasības pieteikums satur tikai un vienīgi prasītāja apgalvojumus, bet ne pierādījumus prasības pieteikumā norādītajām atbildētāja darbībām. Atbildētājs ir samaksājis prasītājam kompensāciju, vidējo izpeļņu četru mēnešalgu apmērā, saskaņā ar vienošanās 2.punktu EUR 3740 (bruto), atceļot vienošanos samaksātā kompensācija ir atzīstama kā samaksāta bez jebkāda tiesiska pamata un būtu samaksājama atpakaļ atbildētājam, izmantojot ieskaitu, var secināt, ka prasītājam būtu jāatmaksā atbildētājam EUR 2110,29. Prasības pieteikuma precizējumi satur apgalvojumu, ka Vienošanos piespiedusi parakstīt /pers. K/, lietas faktiskie apstākļi neliecina, ka /pers. K/ būtu veikusi kādas darbības, lai piespiestu parakstīt prasītāju Vienošanos, šādu pierādījumu lietā nav. Prasītājs nedz prasības pieteikumā, ne precizējumos nav sniedzis skaidrojumu, kādā veidā izpaudušies draudi, cik tie bijuši dibināti. Norāda, ka darbiniece /pers. L/ tikusi pieņemta Privātpersonu parādu atgūšanas un restrukturizācijas nodaļas asistentes amatā, savukārt prasītājs strādājis par Privātpersonu parādu atgūšanas speciālistu, attiecīgi /pers. L/ nav tikusi pieņemta prasītāja amata vietā un nav pildījusi prasītāja pienākumus, prasītāja apgalvojumi par /pers. L/ nodarbināšanu nav nedz pamatoti, nedz attiecināmi uz izskatāmo lietu. Atbildētājs pēc servera datu un veco e-pastu pārbaudes paskaidro, ka klientu vadītāja amata konkurss / Mazo uzņēmumu nodaļā vakantā amata vieta bija plānota uz darbinieces prombūtnes laiku un ņemot vērā vērojama darba apjoma samazināšanos konkurss ticis atcelts. Uzņēmumu parādu atgūšanas jurista amata konkurss ticis atcelts iepriekš minētā iemesla dēļ un prasītājs nav varējis kandidēt uz šo amatu, jo viena no galvenajām prasībām ir bijusi augstākā izglītība.

No atbildētāja iekšējās Personāla sistēmas datiem izriet, ka prasītājs nebija nosūtījis savu pieteikumu un CV šiem amata konkursiem, kā arī tikuši pārbaudīti Personāla daļas IT servera ienākošie e-pasti, tomēr prasītāja pieteikumi nav tikuši atrasti. Atbildētājam nav pamata uzskatīt, ka prasītājs būtu pieteicies uz šiem amatiem, kā arī minētie konkursi tikuši atcelti.

Tiesas sēdē prasītājs prasību uzturēja pilnā apmērā uz prasības pieteikumā un precizējumos norādītiem motīviem un pamatiem.

Tiesas sēdē atbildētāja pilnvarotā pārstāve, zvērināta advokāte prasību neatzina, uzturēja tiesai iesniegtos paskaidrojumus un

paskaidrojumu precizējumus.

Motīvu daļa

Noklausījusies prasītāja /pers. A/ un atbildētāja pilnvarotās pārstāves, zvērinātas advokātes I.Kostinas paskaidrojumus, tos pārbaudījusi un novērtējusi kopā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa secina, ka prasītāja prasība ir noraidāma pilnībā šādu apsvērumu dēļ.

No lietai pievienotā 2007.gada 8.jūnija Darba līguma Nr.DL-98/2007 redzams, ka starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts darba līgums, saskaņā ar kuru /pers. A/ tika pieņemts darbā no 2007.gada 18.jūnija pie atbildētāja Klientu apkalpošanas departamentā par konsultantu. Saskaņā ar pušu 2008.gada 15.decembrī noslēgtajiem grozījumiem pie darba līguma Nr.DL-98/07, prasītājs stājas darbā pie darba devēja un darba devējs pieņem prasītāju darbā Kredītu departamentā, Parādu atgūšanas daļā par parāda atgūšanas speciālistu. Puses 2010.gada 1.aprīlī parakstījušas grozījumus darba līgumam Nr.DL-98/2007, saskaņā ar kuriem prasītājam par darba darba pienākumu veikšanu noteikta darba alga Ls 935 mēnesī pirms nodokļu nomaksas.

Saskaņā ar atbildētāja un prasītāja 2013.gada 15.oktobrī noslēgto Vienošanās par darba līguma izbeigšanu, darba devējs piedāvā līdz 26.12.2013. darbiniekam sameklēt savai kvalifikācijai atbilstošu amatu darba devēja izsludinātajos konkursos uz iekšējām vakancēm, bet ja darbinieks netiks atzīts par piemērotāko pretendentu kādam citam amatam pie darba devēja, puses vienojās izbeigt darba līgumu Nr.DL-98/2007, kas noslēgts 2007.gada 8.jūnijā starp darba devēju /Nosaukums/, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas /Nosaukums/ un darbinieku /pers. A/, nosakot par darbinieka pēdējo darba dienu 2013.gada 27.decembri. Puses vienojušās, ka darba devējs pēdējā darba dienā izmaksā darbiniekam kompensāciju četru mēnešalgu apmērā jeb Ls 3740 pirms nodokļu nomaksas, kompensāciju par neizmantotajām ikgadējā atvaļinājuma dienām, darba devējs saglabā darbiniekam veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanas polisi līdz 24.01.2014.

Puses vienojušās, ka darba līguma izbeigšanas pamats ir savstarpēja vienošanās saskaņā ar Darba likuma 114.pantu. Ar vienošanos puses vienojušās, ka ja darbinieks tiek atzīts par piemērotāko pretendentu kādam citam amatam pie darba devēja, tad darba līgums Nr.DL-98/2007 tiek grozīts un vienošanās zaudē spēku un ja prasītājs tiek atzīts par piemērotāko pretendentu kādam citam amatam pie darba devēja uz noteiktu laiku, darba līgums Nr.DL-98/2007 tiek noslēgts uz noteiktu laiku.

No vienošanās 11.punkta redzams, ka puses vienošanos paraksta bez maldības, viltus un spaidiem, pusēm nav un netiks celtas savstarpējas pretenzijas.

No prasības pieteikumam pievienotā 2013.gada 30.oktobra atbildētāja rīkojuma Nr.RV-2/13, par atstādināšanu no pienākumu veikšanas, sakarā ar darba apjoma samazināšanos Privātpersonu parādu atgūšanas un restrukturizācijas nodaļā Privātpersonu parādu atgūšanas speciālists /pers. A/ atstādināts no pienākumu veikšanas sākot ar 2013.gada 31.oktobri līdz 2013.gada 27.decembrim (ieskaitot).

No prasības pieteikumam pievienotās VSAA 14.10.2013. izziņas, par apdrošinātās personas iemaksām no 01.2013. līdz 12.2013. redzams, ka darba tiesiskās attiecības tika izbeigtas 2013.gada 27.decembrī.

Prasītājs prasības pieteikumā ir norādījis, ka 18.10.2013. starp pusēm noslēgta vienošanās par darba tiesisko attiecību izbeigšanu tādā gadījumā, ja prasītājs netiks atzīts par piemērotāko pretendentu kādā no darba devēja izsludinātiem konkursiem uz citām amata vietām un konstatējot pušu gribu turpināt darba tiesiskās attiecības piekritis vienošanās noslēgšanai, bet pēc vienošanās noslēgšanas darba devējs ar savām faktiskajām darbībām apliecinājis, ka nemaz nav plānojis turpināt darba tiesiskās attiecības, jo darba devējs liedzis prasītājam piedalīties darba devēja izsludinātos konkursos, 30.10.2013. izdodot rīkojumu par prasītāja atstādināšanu no darba pienākumu pildīšanas. Ar minēto rīkojumu prasītājam tikušas liegtas iespējas uzzināt par visām darba devēja iekšējām vakancēm un darba devēja rīcība, maldinot prasītāju par tā vēlmi turpināt darba tiesiskās attiecības un piemeklēt prasītājam atbilstošu amatu ir vērtējama kā viltus Civillikuma 1459.panta izpratnē.

No tiesas sēdē pušu paskaidrojumiem izriet un lietā nav strīda, ka ar pušu noslēgto 18.10.2013. Vienošanos puses vienojušās, par prasītāja darba tiesisko attiecību neturpināšanu pie atbildētāja Privātpersonu parādu atgūšanas speciālista amatā ar 2013.gada 27.decembri.

Lietā nav strīda par to, ka ar 2013.gada 30.oktobra atbildētāja rīkojumu Nr.RV-2/13, Privātpersonu parādu atgūšanas speciālists /pers. A/ atstādināts no pienākumu veikšanas sākot ar 2013.gada 31.oktobri līdz 2013.gada 27.decembrim (ieskaitot) un minēto rīkojumu prasītājs nav apstrīdējis prasības kārtībā. Lietā nav strīda par to, ka prasītājs neieradās darbā ar 2013.gada 31.oktobri.

Iztiesājot lietu, ņemot vērā lietas iztiesāšanas gaitā konstatētos faktus, tiesa atzīst, ka vispirms prasība vērtējama pēc tām Darba likuma normām, kas nosaka, kādā kārtībā darbinieki var aizsargāt savas aizskartās tiesības un ar likumu aizsargātās intereses, tajā skaitā normas, kas nosaka prasības noilgumu.

Darba likuma 122.pantā noteikts, ka darbinieks var celt tiesā prasību par darba devēja uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu viena mēneša laikā no uzteikuma saņemšanas dienas. Citos gadījumos, kad pārkāptas darbinieka tiesības turpināt darba tiesiskās attiecības, viņš var celt tiesā prasību par atjaunošanu darbā viena mēneša laikā no atlaišanas dienas.

Savukārt, Darba likuma 123.panta pirmā daļa nosaka, ka ja darbinieks attaisnojošu iemeslu dēļ nokavējis šā likuma 122.pantā noteikto prasības termiņu, tiesa var atjaunot šo termiņu, pamatojoties uz darbinieka pieteikumu.

Darba likuma 123.panta trešā daļa nosaka, ka pieteikums par nokavētā prasības termiņa atjaunošanu iesniedzams ne vēlāk kā divu nedēļu laikā no dienas, kad zudis prasības termiņa nokavējuma pamats.

No lietas materiāliem un prasītāja prasības pieteikuma redzams, ka darba tiesiskās attiecības pārtrauktas 2013.gada 27.decembrī, kas arī ir uzskatāma par atlaišanas dienu Darba likuma 122.panta izpratnē.

Līdz ar to prasības iesniegšanas termiņš skaitāms no 2013.gada 27.decembra (Darba likuma 15.pants, 16.panta pirmā daļa, 122.pants).

Prasītājs prasību tiesā ir iesniedzis 2015.gada 15.oktobrī, tas ir, nokavējot Darba likuma 122.pantā noteikto prasības termiņu.

Tiesa uzskata, ka lietas izskatīšanā, ņemot vērā prasītāja prasības pieteikumu un prasītāja paskaidrojumus tiesas sēdē, ir nodibināts, ka prasītājam bija zināms, ka darba tiesiskās attiecības tiek pārtrauktas ar 2013.gada 27.decembri. Līdz ar to, prasītājam bija zināms, ka viņš ir atlaists no darba ar 2013.gada 27.decembri.

Nokavētais prasības termiņš ir prekluzīvs termiņš ir subjektīvo tiesību izbeidzošs termiņš, kas aprobežo attiecīgās tiesības pastāvēšanu laikā. Prekluzīvam termiņam pakļautā tiesība jau no tās izcelšanās brīža rodas tikai uz zināmu, aprobežotu laiku. Tāpēc gadījumā, ja šāda termiņa tecējuma laikā minētā tiesība netiek atbilstošā veidā izlietota, tā pati par sevi izbeidzas ar prekluzīvā termiņa notecējumu. Prekluzīvie termiņi ir jānošķir no noilguma, un, pretēji noilgumam, prekluzīvs termiņš nepieļauj tā pārtraukšanu vai apturēšanu, jo šajā gadījumā izšķirošais ir iepriekš zināma, noteikta laika notecējums un attiecīgās tiesības neizlietošana šajā laikā, kā rezultātā iestājas minētās tiesības zudums. Prekluzīva termiņa izbeigšanās tiesai ir jāņem vērā pēc savas iniciatīvas.

Piemērojot Darba likuma 122.pantā ietverto tiesību normu, tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu ņēmusi vērā judikatūru.

Iepriekš norādītās atziņas vairākkārtīgi ir izteiktas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta praksē (Augstākās tiesas Senāta Civillietu

departamenta 2004.gada 3.novembra spriedums lietā Nr. SKC–591, Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2004.gada 3.novembra spriedums lietā Nr. SKC–578)

Minēto apsvērumu dēļ, kā arī ievērojot to, ka citi prasījumi ir pakārtoti prasījumam par darba tiesisko attiecību izbeigšanu atzīšanu par spēkā neesošu, tiesai nav pamata vērtēt prasījumus par vienošanās atcelšanu, prasītāja atjaunošanu darbā un tiesību atzīšanu saņemt vidējo izpeļņu par darba piespiedu kavējumu, uzturētajā vienas mēneša algas apmērā.

Ņemot vērā, ka prasības pieteikumā nav norādīts, ka darba devējs nav izmaksājis kādas prasītājam pienākošās summas līdz darba tiesisko attiecību izbeigšanai, tiesai nav pamata lemt jautājumu par kādu darba samaksas neizmaksāto summu vai kompensācijas par neizmantotu atvaļinājumu piedziņu par periodu līdz darba tiesisko attiecību izbeigšanai piedziņu no atbildētāja prasītāja labā.

Ievērojot to, ka prasītājs nokavēja ar Darba likumu noteikto prekluzīvu termiņu prasījuma tiesības izlietošanai, kā arī to, ka iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā prasības pieteikumu par 2013.gada 18.oktobrī Vienošanās, par darba līguma izbeigšanu Nr.VIEN-39/2013 atcelšanu un prasītāja atjaunošanu darbā, piedzenot no atbildētāja par labu prasītājam vidējo izpeļņu par darba piespiedu kavējumu, nav lūdzis atjaunot prasības iesniegšanas termiņu, nav norādījis uz attaisnojošiem iemesliem, kas bijuši par pamatu termiņa kavējumam.

Ņemot vērā iepriekš minētos apstākļus, to, ka nav attaisnojošu iemeslu, kādēļ prasītājs nokavējis prasības celšanas termiņu, tiesa neatrod par nepieciešamu analizēt lietā esošos pierādījumus, kas attiecas uz prasības priekšmetu par pušu 2013.gada 18.oktobrī noslēgtās Vienošanās, par darba līguma izbeigšanu Nr.VIEN-39/2013 atcelšanu, prasītāja atjaunošanu darbā, piedzenot no atbildētāja par labu prasītājam vidējo izpeļņu par darba piespiedu kavējumu, kas radušies sakarā ar nelikumīgu atlaišanu. Pie šādiem apstākļiem prasītāja prasība ir noraidāma pilnā apmērā kā nepamatota.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 1.punktu prasītājs atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas. Ievērojot to, ka prasība ir noraidāma pilnā apmērā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42., 43.panta noteikumiem tiesas izdevumus lietā uzņemas valsts.

Atbildētāja pilnvarotā pārstāve pieteica lūgumu piedzīt no prasītāja visus ar lietas vešanu saistītos izdevumus EUR 244,46 apmērā.

Lietas materiāliem pievienots ZAB Kļaviņš Ellex 15.12.2015. rēķins Nr.4392/01/15, par juridiskajiem pakalpojumiem no 03.11.2015. līdz 15.12.2015. civillietā Nr.C30617615, /pers. A/ prasībā sakarā ar darba tiesisko attiecību izbeigšanu par kopējo summu EUR 2057 apmērā un 16.12.2015. /Nosaukums/ maksājuma uzdevums par minētā rēķina apmaksu, ZAB Kļaviņš Ellex izziņa par juridisko pakalpojumu apmaksu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas pirmo punktu, ka ar lietas vešanu saistītie izdevumi par advokāta palīdzību ir apmierināmi prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz EUR 8500 - to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījuma apmierināmās daļas. Civilprocesa likuma 44.panta 4.daļa nosaka, ka ja prasība ir izskatīta tikai pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50% no šā panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra. Savukārt, Civilprocesa likuma 44. panta trešā daļa noteic, ka prasības noraidīšanas gadījumā ar lietas vešanu saistītie izdevumi piespriežami no prasītāja par labu atbildētājam.

Līdz ar ko, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 44.panta pirmo un trešo daļu un atbildētāja pilnvarotās pārstāves pieteikto lūgumu, no prasītāja par labu atbildētājam piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi EUR 244,46 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204^{1}. pantu sprieduma izpildes termiņš nosakāms 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Rezolutīvā daļa.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu, 5.panta sesto daļu, 8., 15., 42.pantu, 43.panta pirmās daļas 1.punktu, 44.pantu, 93., 97., 189., 190., 192., 193., 194. un $204.^{1}$pantu, tiesa

n o s p r i e d a

noraidīt /pers. A/ prasību pret /Nosaukums/ par vienošanās atcelšanu un vidējās izpeļņas piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /Nosaukums/, vienotais reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ ar lietas vešanu saistītos izdevumus EUR 244,46 (divi simti četrdesmit četri *euro* un 46 centi) apmērā.

Noteikt /pers.A/, ka tiesas spriedums izpildāms labprātīgi 10 (desmit) dienu laikā, skaitot no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt divdesmit dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Rīgas apgabaltiesas civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas diena noteikta 2016.gada 5.aprīlis.

Tiesnese **A. Zute**